

Masterclass Science: digitale pilot in Hollands Kroon

PO VO

Om de doorgaande leerlijn beter te borgen, is in de kop van Noord-Holland de projectgroep Doorgaande Lijn opgezet. In de subregio Hollands Kroon bleken de specifieke aandachtspunten wiskunde/rekenen en Engels te zijn. Werkgroepen pakten deze speerpunten verder op. Inmiddels is er een digitaal proefproject opgestart tussen twee basisscholen en een middelbare school. Rogier van Dijk van OBS De Kei en Diana Leertouwer van RSG Wiringherlant lichten toe.

'De Masterclass Science is erg uitdagend voor de leerlingen. Ze vinden het spannend'

Rogier van Dijk, directeur van OBS De Kei in Hippolytushoef: 'Anderhalf jaar geleden formuleerden we voor Hollands Kroon wiskunde en Engels als speerpunten. De werkgroep die zich daarop richtte, kwam niet zo goed van de grond als we allemaal hoopten. We hadden er meer van verwacht.'

Van Dijk raakte daarop in gesprek met Diana Leertouwer, Diana Leertouwer, afdelingsleider havo/vwo Onderbouw van RSG Wiringherlant. Ze spraken onder andere over de doorgaande lijn, de huiswerkhobbel die veel leerlingen ervaren en de moeite die ze hebben met het plannen van hun werk. Ook spraken ze over de meerkmunnens en hoogbegaafde leerlingen.

Leertouwer: 'De meerkmunnens en hoogbegaafde leerlingen hebben in groep 8 vaak al het gevoel klaar te zijn met de basisschool. Van Dijk vroeg ons om mee te denken over

de vraag hoe we deze leerlingen beter kunnen uitdagen en ze tegelijk alvast kunnen laten wennen aan de manier van werken op de middelbare school.'

Ik leer digitaal

Van Dijks vraag mondde uit in een gezamenlijk digitaal proefproject van basisscholen De Kei uit Hippolytushoef, De Peppel in Middenmeer en scholengemeenschap Wiringherlant uit Wieringerwerf. Van Dijk: 'Diana werkte op haar vorige school in Brabant met een softwareprogramma voor basisschoolleerlingen om bekend te raken met lesstof en werkmethodes van de middelbare school. De leerlingen kregen hierbij ondersteuning van een docent uit het voortgezet onderwijs. Iets soortgelijks zijn wij nu ook opgestart voor onze leerlingen. We zijn er in maart mee begonnen en zitten nog in de proeffase.'

Vier leerlingen van De Kei en zes van De Peppel werken

met *Ik Leer Digitaal*, een digitale leeromgeving voor leerlingen in het basisonderwijs. Ze krijgen lesstof uit het vak Science aangeboden: natuurkunde, scheikunde en biologie. Vanuit het Wiringherlant krijgen de leerlingen begeleiding van Science-docent de heer Idema. Hij beantwoordt de vragen van de leerlingen en zet de nieuwe lesstof en vragen voor ze klaar. De leerlingen kunnen er overal mee werken: op school achter de laptop, of thuis.

Leertouwer: 'We kunnen monitoren wat leerlingen doen en wanneer ze eraan werken. De *Masterclass Science* is erg uitdagend voor de leerlingen. Ze vinden het spannend. De gesproken tekst is in het Engels, dat is al nieuw voor ze. Daarnaast bevat het programma beelden, filmpjes en figuren en allemaal nieuwe lesstof. Ze leren met dit programma zelfstandig te werken en worden uitgedaagd op hun eigen niveau. De eerste reacties,

van zowel leerlingen als ouders, zijn heel positief.' Van Dijk vult aan: 'Er zijn leerlingen die er ook thuis mee aan de slag gaan. Ze zijn dus echt enthousiast, dat is zo gaaf om te zien!' Tegen het einde van het schooljaar komen de leerlingen op het Wiringherlant, waar ze een diploma krijgen voor hun deelname aan dit project.

Toekomstplannen

Leertouwer: 'Masterclass Science is nu nog kleinschalig opgezet. We hopen dat het enthousiasme van de ouders en leerlingen als een olievlek gaat werken, zodat andere basisscholen zich ook aansluiten.' De scholen gaan aan het eind van dit schooljaar evalueren. Van Dijk: 'In de toekomst willen we onderzoeken hoe we dit kunnen inzetten voor een bredere groep leerlingen, dus niet alleen de meerkmunnens en hoogbegaafde leerlingen. Volgend jaar gaan we er in elk geval op dezelfde voet mee door.'

Rogier van Dijk

'Leerlingen en ouders zijn enthousiast, dat is zo gaaf om te zien'

Leertouwer sluit aan: 'Ik verwacht inderdaad wel dat we op de langere termijn gaan uitbreiden naar een grotere groep leerlingen uit groep 8. Maar voor we verder gaan, willen we eerst de uitkomst van deze pilot afwachten. We willen het graag goed doen.'

Brugklasmateriaal

Naast de proef met *Ik Leer Digitaal* bekijkt Van Dijk ook hoe de vaardigheden die kinderen nodig hebben op de middelbare school, zoals woordjes leren en plannen van het huiswerk, een plek kunnen krijgen in het lesprogramma van de basisschool, en wanneer de school daar het beste mee kan beginnen.

Van Dijk: 'Ik heb een uitgebreij gevonden die materialen maakt voor het voortgezet onderwijs. Hun brugklasmateriaal sluit goed aan op wat basisscholen zoeken. We zijn nog in de gespreksfase, maar het idee is dat we een toolkit ontwikkelen voor groep 8-leerlingen. Voor volgend schooljaar gebruiken we het materiaal dat er al is voor de brugklassers. We passen dit aan om geschikt te maken

voor groep 8. Met dat aangepaste materiaal gaan we kijken of het werkbaar is en of de leerlingen er wat aan hebben. Als het werkt, dan denk ik dat we nog anderhalf jaar nodig hebben om een compleet pakket ontwikkeld te hebben. Dankzij het materiaal dat er al is, kunnen we nu al de eerste stappen zetten.'

Overdracht

Sinds vorig schooljaar worden de leerlingdossiers via OSO door de basisscholen aangeleverd op het Wiringherlant. Deze dossiers komen begin maart op de school binnen. Hierna worden afspraken gemaakt met de leerkrachten van groep 8 om de binnengekomen dossiers te bespreken. Docenten van de middelbare school bezoeken de basisscholen van de leerlingen die het jaar daarop in hun brugklassen komen. Elke leerling wordt individueel besproken.

Van Dijk: 'We kijken met een selecte groep docenten voor elke leerling naar zijn specifieke aandachtspunten en wat hij nodig heeft. Het is heel belangrijk dat het kind op de juiste plek terecht komt. Op basis daarvan kunnen we een goede klassenindeling maken, en als het nodig is kunnen we extra zorg en ondersteuning inzetten voor de leerling die bij ons op school komt.' De leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, krijgen een medewerker toegewezen vanuit het ondersteuningspunt, die ouder en kind op school uitnodigt voor een gesprek.

Samenwerken en verbeteren

De overdracht tussen basisscholen en Wiringherlant is geen eenrichtingsverkeer van

Diana Leertouwer

basisonderwijs naar voortgezet onderwijs: meestal vindt er in het brugklasjaar ook terugkoppeling plaats naar de basisschool. De onderwijskundige rapporten uit de brugklas worden met de leerkrachten van groep 8 besproken. De leerling is dus niet echt 'weg' van de basis-

school en blijft het eerste jaar nog in beeld. Leertouwer: 'Het is goed om met elkaar in contact te blijven zodat er een vloeiende lijn ontstaat in de verbinding van basisschool naar voortgezet onderwijs. Bij de terugkoppeling is het belangrijk dat we samen kijken naar wat er goed gaat en wat

nog beter kan.' Van Dijk: 'De samenwerking tussen primair en voortgezet onderwijs is in onze regio goed in gang gezet. Wij gaan samen voor dezelfde leerling.'

Masterclass Science in het kort

Wat: Masterclass Science is een proefproject tussen basisscholen De Kei, De Peppel en RSG Wiringherlant. De meerkmunnens en hoogbegaafde leerlingen uit groep 8 worden via software door een docent van het Wiringherlant begeleid bij het maken van opdrachten voor het vak Science. Ze leren hierdoor zelfstandig werken en ze maken al kennis met lesstof van het voortgezet onderwijs.

Wanneer: maart tot en met juli 2016 juli. In het komende schooljaar starten de scholen eerder in het schooljaar met het project.

Hoeveel tijd per week: De basisscholen maken tijd vrij voor het proefproject en leerlingen mogen zelf bepalen of ze er thuis ook mee aan de slag gaan. De ervaring leert dat de leerlingen er thuis ook mee werken.

Welk vak: Science (biologie, scheikunde en natuurkunde).

Hoeveel leerlingen: Vier leerlingen van De Kei en zes van De Peppel. De basisschool geeft aan welke leerlingen met dit project kunnen meedraaien. Dit kan dus verschillen per basisschool.

Hoe nu verder: De Kei, de Peppel en het Wiringherlant evalueren aan het eind van dit schooljaar het huidige proefproject. Daarna worden plannen voor volgend schooljaar gemaakt. De scholen gaan in ieder geval zeker door met Masterclass Science.

'Goed dat de samenwerking blijft groeien'

Anneke Bouma, directeur van het samenwerkingsverband Kop van Noord Holland VO, is onder de indruk van het project Masterclass Science. 'Het is een prachtig voorbeeld van de samenwerking tussen primair en voortgezet onderwijs. Leerlingen starten beter toegerust op de middelbare school. Nu richt het project zich nog op een speciale doelgroep in de toekomst kunnen misschien alle leerlingen er van profiteren.'

Bouma vindt het mooi om te zien dat het niet bij eenmalige projecten blijft, maar dat de samenwerking zich blijft ontwikkelen. 'Masterclass Science is één van de concrete opbrengsten van de werkgroep Doorgaande Lijnen, die worden doorontwikkeld. Dit schooljaar is verder gewerkt aan afspraken rond de overdracht (OSO) en de doorgaande lijn in ondersteuning. Uitgangspunt hierbij is: wat heeft de leerling nodig?'

Primair en voortgezet onderwijs vinden elkaar steeds beter in de overdracht, ziet Bouma. 'Ik verwacht zeker nog meer van dit soort initiatieven, die helpen bij het makkelijker maken van de overstap van groep 8 naar klas 1.'